

----- Forwarded Message -----

From: Lyubomir Gruyitch <lyubomir_gruyitch@yahoo.com>

To: "geopolit@EUnet.rs" <geopolit@EUnet.rs>; "info@eunet.rs" <info@eunet.rs>; "redakcija@novosti.rs" <redakcija@novosti.rs>; "internet@novosti.rs" <internet@novosti.rs>; "marketing@pravda.rs" <marketing@pravda.rs>; "nspm@nspm.rs" <nspm@nspm.rs>; "redakcija@nspm.rs" <redakcija@nspm.rs>; "web@nspm.rs" <web@nspm.rs>; "office@smedia.rs" <office@smedia.rs>; "pogledi@sbb.rs" <pogledi@sbb.rs>; "redakcija@nin.co.rs" <redakcija@nin.co.rs>; "naspecat@yahoo.com" <naspecat@yahoo.com>; "redakcija@srpskapolitika.com" <redakcija@srpskapolitika.com>; "vdlj@talktalk.net" <vdlj@talktalk.net>; "dusan.nonkovic@gmx.de" <dusan.nonkovic@gmx.de>; "info@mc.rs" <info@mc.rs>; "tabloid@verat.net" <tabloid@verat.net>; "postojbina@yahoogroups.com" <postojbina@yahoogroups.com>; "sorabia@egroups.com" <sorabia@egroups.com>; "srbija_medjuslivjivama@yahoogroups.com" <srbija_medjuslivjivama@yahoogroups.com>; "pokret@eunet.rs" <pokret@eunet.rs>; "info@srb-obraz.org" <info@srb-obraz.org>; "info@vidovdan.org" <info@vidovdan.org>; "srpska_borba@yahoo.com" <srpska_borba@yahoo.com>; "srpskasparta@hotmail.com" <srpskasparta@hotmail.com>; "novine@live.nl" <novine@live.nl>; "srpskiglas@serbianvoice.eu" <srpskiglas@serbianvoice.eu>; "jedan389@yahoo.com" <jedan389@yahoo.com>; "soka.lazic@vk.htnet.hr" <soka.lazic@vk.htnet.hr>; "republikasrpska@yahoogroups.com" <republikasrpska@yahoogroups.com>

Cc: LTG <lyubomir_gruyitch@yahoo.com>

Sent: Wednesday, August 3, 2011 12:34 PM

Subject: [Postojbina] Fw: [sorabia] [SRPSKI_NOMADI] Definicija srpskog jezickog prostora (izvanredno!)

03 08 2011

Поштована читатељко, поштовани читаоче,

Све је лепо написано. Делује и врло убедљиво и доследно, на први поглед.

Недоследност је у делу о латиници као писму српског (више волим: Србског – видети на крају објашњење #) језика:

- Разлози који се наводе да је (хрватска) латиница писмо српског/Србског језика су националног и политичког карактера, а не правописног.

- У тексту се не разјашњава ко је и када тачно увео слова: *đ*, *č*, *ć*, *š*, *ž*.

- У тексту пише: *Ђуро Даничић предложио је да се умјесто дј пише ђ*. Зашто то пише, када *ђ* не постоји у латиници? То само показује да хрватска (јер је стварана за потребе Хрватског народа и он ју је 100% прихватио за своје национално писмо у српском/Србском језику) латиница није успела да задовољи српски/србски правопис.

- У хрватској латиници не постоје слова за гласове српског/Србског језика: *ђ* (ако се не прихвати *đ* за *ђ*), *љ*, *њ* и *џ*. Зато она не може да буде, и није, писмо српског/србског правописа те ни српског/србског језика.

- Из текста се види да је стварана у Хрватској латиница за потребе Хрватског (велико Х за име народа #) народа, а да би се латиница прилагодила српском/Србском (велико слово за име језика #) језику и правопису.

- Зна се, очигледно је, да се у томе није успело.

- Докле год у српском/ Србском језику важи Вуков српски/србски правопис дотле ни једна латиница (нити било која ћирилица осим Вукове) не може да га задовољи и не може да буде писмо српског/Србског језика и народа.

- Српска/србска ћирилица је једино писмо српског/Србског језика и једино национално писмо српског/Србског народа. Она је једна од његових основних националних вредности. У Републици Србији је она по Уставу службено писмо. У свим службеним актима је обавезна њена употреба, а то значи и у свим сведочанствима, дипломама, пасошима, изводима из матичних књига, регистрима,.... Закон који спутава Уставну одредбу је противустанован. Тиме је он ништаван, Његова примена је кривично дело.

- Писање на латиници је свакоме дозвољено, као и говор на било ком језику.

- Писање српским/Србским језиком на (хрватској) латиници може да буде само делимичан, непотпун, допринос српском/Србском језику и култури, књижевности, али не и српском/србском правопису и писму. Оно припада књижевности написаној на српском/Србском језику, али не и написаној на националном српском/Србском писму.

- Писање српским/Србским језиком на латиници се не обогаћује српска/србска писменост, већ хрватска. Да се не лажемо.

- Једно је ком језику припада једно дело, а друго којој писмености одговора, и треће из ког народа оно потиче.

(Дело у оригиналу написано на српском/Србском језику не значи да припада само српској/србској књижевности. Оно припада оној писмености којим писмом и правописом је писано, и књижевности оног народа на чијем језику и писму је написано . Нпр. Србин напише дело у оригиналу на Енглеском језику. Дело припада Енглеском језику и енглеској писмености, припада енглеској књижевности, а потиче из српског/Србског народа.)

Чињенице су и следеће:

- До Аустроугарске окупације Србије 1915. у Србији се није писало латиницом.

- Аустријска/Аустроугарска (вековна) окупација јужнословенских територија западно од Дрине, Славоније, Барање, Срема, Банат и Бачке је наметнула Србима латиницу и потиснула им ћирилицу.

#

У српском/Србском језику, тј. у његовој граматици, постоји следеће правило:

Ако је властита именица корен изведене речи, онда та властита именица остаје непромењена у изведеној речи.

Ово правило обезбеђује очување суштине, смисла, припадности и порекла изведене речи.

СРБ је властита именица и корен је следећих изведених речи:

- Србство,
- Србкиња,
- србски.

Пошто је ово правило важније од Вуковог правила изједначавања сугласника по звучности, зато оно има предност над Вуковим. Оно задовољава и основу Вуковог правила:

Пиши како говориш, читај како је написано

Чим се изговара:

Срб-ство, Срб-киња, срб-ски,

нема онда никаквих проблема у изговору нити потребе за претварањем СРБ у срп. До Вука су Срби говорили или *СЕРБ-ски* или *СРБ-ски*. Нису говорили *српски*. Видети о овоме на :

<http://www.istina-pravda-mir.info> под *језик и писмо*.

Свако име се пише великим почетним словом.

То важи и за име народа и име језика:

Србски народ, Енглески језик.

Молим свакога ко може да ово поднесе потписницима – Уредништву језичке трибине:

Миле ту Медићу, уреднику, проф. др Петру Милосављевићу, проф. др Милошу Ковачевићу, и проф. др Михаилу Шћепановићу.

С поштовањем,

Љубомир Т. Грујић

----- Forwarded Message -----

From: Dušan Vukotić <dusan_vukotic@live.com>

To: SRPSKI_NOMADI@yahoo.com; sorabia@yahoo.com;

srbija_medjuslivama@yahoo.com

Sent: Wednesday, August 3, 2011 9:40 AM

Subject: [srbija_medjuslivama] [SRPSKI_NOMADI] Definicija srpskog jezickog prostora (izvanredno!)

Изврсно! Браво на овом чланку. Господи проф. др Петру Милосављевићу, проф. др Милошу Ковачевићу и проф. др Михаилу Шћепановићу све честитке на овом

јасно написаном, језгровитом и истинитом приказу развоја српског језика и писма.

Посебно је важно да људи који у Србији заговарају да је латиница "хрватска" или "ушашка", коначно схвате какву штету чине Србима и српском језику. Наравно, како и аутори овог чланака тврде, латиница је српска јер је стварана за српски језик. Заправо, у оним временима када је настало српско латинично писмо хрватски језик није постојао, нити је постајала хрватска нација, сем Хрвата кајкаваца који су говорили једним дијалектом словеначког говора.

On 8/3/2011 2:13 AM, Lazar Pavlovic wrote:

ПОХВАЛА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

ПРОГЛАС ЈЕЗИЧКЕ ТРИБИНЕ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ

Језичка трибина Удружења књижевника Србије ставља на јавну расправу закључке, ставове и одговоре на отворена питања српског језика.

Трибина је отворена и слободна за сва мишљења и предлоге. Коначни закључци биће усвојени после јавне расправе.

СРПСКИ ЈЕЗИК И СРПСКИ ПИСЦИ

За писце је језик много више од пуког средства споразумевања. Језик је за писце једино средство уметничкога, књижевног изражавања.

Језик је једино што имају писци.

Језик је највеће што има народ.

Писцима је дата само бестелесна реч, она која беше од искони, која беше у Бога, која беше сам Бог, варница духа која је искочила из човека и обасјава сву земљу и васиону.

Реч нема ниједно својство ствари, а има сва својства духа.

Српски народ и српски писци могу бити поносни на своју реч и свој српски

језик. У том језику настала су највећа уметничка дела српског народа: народна поезија, Горски вијенац, На Дрини ћуприја... врхови светске величине и славе. Све је то само из речи и језика створено.

Одатле потиче право и обавеза српских писаца да пишу и брину о језику. Они немају ништа осим језика.

Ко би то могао да има прече право да говори о језику осим писаца?

Српски писци данас ступају у одбрану и заштиту српског језика не као усамљени појединци, него сви заједно, као Удружење књижевника Србије.

С нама су сви српски писци који пишу и који су писали српским језиком.

СРПСКИ ЈЕЗИК И СРПСКА НАУКА О ЈЕЗИКУ

Српска наука о језику сада је у току великог историјског преокрета, највећег у току свог постојања.

Време србохрватистике је прошло.

Нестале су идеологије, политике и државе којима је служила, нестала је србохрватистика.

Данас је у пуном јеку и на делу србистика, истинска наука о српском језику.

Језичку трибину воде водећи српски лингвисти, истовремено и чланови Удружења књижевника Србије.

То су људи који су вратили име српском језику, на велика врата, у Устав и законе Србије.

То су људи који су српској науци о језику вратили њено име – србистика.

У Удружењу књижевника Србије стекли су се услови за широку, озбиљну и научну расправу о отвореним питањима српског језика.

О овим и осталим питањима Језичка трибина Удружења књижевника Србије даваће одговоре у току свог непрекидног рада.

ЈЕДИНСТВО И ЦЕЛИНА СРПског ЈЕЗИЧКОГ ПРОСТОРА

Језик нема граница

Новонастале државе на језичком простору српског језика заградиле су се својим државним границама. Али језик нема граница. Он је с обе стране постојећих

граница исти, један, јединствен и српски, без обзира како га тамо звали и шта с њиме чинили.

То нису нови и други језици. То су само нови називи за један јединствени Вуков српски језик.

Више од половине српског језичког простора налази се ван граница Србије. Тамо је управо онај новоштокавски ијекавски језички простор који је Вук Стефановић Караџић одредио за основицу и темељ српског језика. Близу девет милиона људи ван Србије говори српским језиком. Српским језиком говори се у Хрватској, Босни и Херцеговини и у Црној Гори.

Данас, као и раније, српским језиком говори близу 20 милиона људи. У томе је величина, моћ, богатство и преимућство српског језика.

Српски писци и савремена српска наука о језику дају изричит и јасан одговор шта је српски језик, ко њиме говори и где се њиме говори, поготово сада, кад је на делу цепање српског језичког простора, преотимање, присвајање и преименовање у друге језике. Не можемо се понашати као да се све то дешава негде на крају света, неком другом, туђем, а не српском језику.

Српски писци и научници обележавају границе српског језичког простора и одговарају на цепања и присвајања делова тог простора у Хрватској, Босни и Херцеговини и у Црној Гори.

У Србији данас нема ко други и нема другог места са којег се може и мора одбацити постојање хрватског, босанског и црногорског језика на историјском језичком простору српског језика.

Успели смо да српском језику у Србији вратимо његово име.

Дужност нам је да сачувамо име српског језика не само у Србији него и на целокупном његовом простору.

Не можемо прећутати и на тај начин потврдити називе који су српском језику дали у другим државама.

Државне границе и називи тих земаља су једно и подлежу вољи и праву сваког народа, али језик није исто што и држава.

Тако је свуда у свету и тако ће бити и код нас, који јесмо део тог света.

У складу са собом и са светом

Када енглески писци и лингвисти прихвате да енглески језик у Америци, Канади и Аустралији није енглески, него амерички, канадски и аустралијски, тада и српски писци и лингвисти могу прихватити да српски језик у Хрватској, Босни и Црној Гори није српски, него хрватски, босански и црногорски.

За српске писце и српску науку о језику постоји:

- само српски језик у Хрватској, а не хрватски језик,
- само српски језик у Босни и Херцеговини, а не босански језик,

– само српски језик у Црној Гори, а не црногорски језик.

То треба јасно рећи и читко написати да се зна да је тако одувек било и да ће тако бити и остати.

Ћутање о томе тумачи се као одобравање.

Тешко је прихваћено име српског језика и у Србији, али су лако прихватана сва нова имена за српски језик, чак и назив БХС, скројен у Дејтону.

У складу са Вуковим учењем о српском језику, у Србији нема више места за две науке и два различита става о питању јединства, целовитости и недељивости српског језичког простора.

Разбијање и присвајање српског језичког простора

Цепање и отуђење српског језичког простора извршено је под окриљем националних покрета и идеологија који су тежили према потпуном затварању српског језика у границе Србије:

- преименовањем српског језика у друге језике,
- честим покушајима одбацивања ијекавице и свођењем српског језика на екавицу,
- затварањем српског језика у ћирилицу.

Тиме би се српски језик свео на Србију, екавицу и ћирилицу.

Тако би српски језик био оно што остане кад свако од њега узме што хоће.

Али, увођењем новоговара у Хрватској, нешто више турских речи у Босни, два нова слова у старој Вуковој азбуци у Црној Гори, не могу се од српског језика направити нови језици. То могу учинити само векови, а не чиновници, једним решењем на папиру.

СРПСКИ ЈЕЗИК У ХРВАТСКОЈ

Постојање српског језика у Хрватској је непобитна историјска чињеница.

Зна се тачно када је, где је и ко се одрекао хрватског језика и преузео српски језик у Хрватској.

Када? Тачно 28. марта 1850.

Где? У Бечу.

Ко? Одрекли се хрватског, примили српски и потписали својом руком: Иван Кукуљевић, Димитрије Деметар, Иван Мажуранић, Винко Пацел, Стјепан

Пејаковић, Фрањо Миклошић.

Предали су им српски језик на употребу и потписали својом руком: Вук Стефановић Караџић и Ђуро Даничић.

Преименовање српског језика у хрватски увек је вршено самовољно и насилно, најпре решењем Анте Павелића и усташке власти 1941. године. Тада је нови хрватски језик прављен ножем. Други пут, на исти начин, такође самовољно, прављен је одлуком Туђманове власти 1993. године, без икакве научне језичке основе и научног образложења.

Стваране су вештачке разлике како би се хрватски језик приказао као засебан језик, друкчији од српског.

Тако се не може пред светом стварати нови језик.

Чак ни у Декларацији о положају хрватског језика из 1967. године није наведен ниједан научни језички разлог за проглашење хрватског језика. Декларација се позвала на социјалистичко самоуправно право народа да свој језик назове својим именом, и ништа више.

Тежња хрватских лингвиста била је да најпре створе засебне хрватске језичке стандарде, па засебне варијанте, па напokon засебан језик.

Од свега тога није било ништа. Српски језик у Хрватској остао је у суштини исти, чист и блистав, каквога је Вук предао Хрватима у Бечу 1850. године.

Омразом се не може створити нови сопствени језик. Може се само унаказити, по сопственом облику.

У сваком случају реч је о самовољном политичком чину, а не о историјским и језичким развоју посебнога хрватског језика.

Реч је о присвајању и преотимању највећег историјског и културног блага српског народа и његово проглашење хрватским.

Зато за нас хрватски језик у Хрватској не постоји, сем оног чакавског и кајкавског.

У Хрватској постоји српски језик и ми га, с пуним правом, друкчије не можемо звати него тако: српским језиком, или српским језиком у Хрватској.

Српски језик у Хрватској и раније се звао српски, али "и хрватски", "или хрватски". У новије време име српског језика је одједном нестало, чак и из сложенице српскохрватски. Одједном је постао хрватски и само хрватски, чак не "и српски", "или српски". Али је живи српски језик у Хрватској остао. То добро знају сви, и Хрвати и Срби. Хрвати се праве као да су заборавили да су се свога језика сами одрекли и јавно га одбацили, а прихватили и пригрлили српски.

У сваком случају реч је о самовољном политичком чину, а не о историјским и језичким разлозима.

То је насилни политички чин без примера у светској историји.

Писци српског језика

У Хрватској и данас постоји српски језик и њиме данас говоре и пишу сви хрватски писци и сви грађани Хрватске, осим оних који говоре хрватским чакавским или кајкавским језиком. Друга је ствар што то не признају. Марин Држић и Јован Стерија Поповић, Иван Мажуранић и Петар Петровић Његош, Тин Ујевић и Јован Дучић, Динко Шимуновић и Симо Матавуљ, Добриша Цесарић и Васко Попа, Мирослав Крлежа (осим Балада) и Иво Андрић, Иван Аралица и Добрица Ћосић, сви они пишу једним истим српским језиком, без обзира на то којој књижевности, вери, нацији и држави припадају. Сви су они писци српског језика.

Српски писци одају највеће признање хрватској књижевности и хрватским писцима што су у својим делима проширили, развили и распевали изражајне могућности српског језика до врхунских могућности и уметничких остварења.

У очима света и времена

Не може се српски језик резати ножем и делити на комаде, по племенским, верским и државним границама.

Тако се не ради нигде у свету.

Амерички писци су писци енглеског језика: и Едгар Алан По, и Ернест Хемингвеј, и Марк Твен, и Теодор Драјзер. И сви остали амерички писци исто толико су писци енглеског језика као што су Вилијам Шекспир, Џон Милтон, Џорџ Гордон Бајрон, Оскар Вајлд, Чарлс Дикенс, Џон Голсворди, Џејмс Џојс, Вилијам Батлер Јејтс и сви остали енглески писци.

Аустријанци Рајнер Марија Рилке, Франц Кафка, Штефан Цвајг, Херман Брох, Ернст Фишер и сви остали јесу писци немачког језика, као што су то Јохан Волфганг Гете, Фридрих Шилер, Фридрих Хедерлинг, Хајнрих Хајне, Ерих Марија Ремарк, Бертолд Брехт, Томас Ман, Херман Хесе и остали немачки писци.

Ноеловац Хорхе Луис Борхес је аргентински писац шпанског језика.

Нобеловац Пабло Неруда је чилеански писац шпанског језика. Њега чак ни Пиноче није назвао писцем чилеанског језика.

Нобеловац Габријел Гарсија Маркес је колумбијски писац португалског језика.

Свуда у свету и у Европи је друкчије него у Хрватској.

Кад се ово питање српског језика у Хрватској овако изнесе на меридијане и паралеле света и светске науке о језику, онда хрватски случај присвајања

српског језика личи на покушај ситне, ускогруде и нечасне племенске преваре пред отвореним очима и лицем целог света.

Аргентински и чилеански писци нису мање Аргентинци и Чилеанци што пису шпанским језиком

Амерички писци свих вера и нација нису ничим ускраћени што пишу енглеским језиком.

Аустријска књижевност цветала је и цвета на немачком језику.

Колумбијски писци прихватају португалски језик као велики дар, а не љагу.

Све је онако како у Хрватској није.

Нове језике стварају само векови, а не чиновници, на папиру, у политичким преким судовима српском језику. Па и кад тако напишу пресуду о укидању српског језика, она саму себе укида, јер је не могу написати друкчије него на српском језику.

СРПСКИ ЈЕЗИК У БОСНИ

У Босни се за српски језик отимају Хрвати и муслимани. Хрвати му дају своје хрватско име, муслимани муслиманско, и сада још новије босанско или бошњачко име, по најновијој бошњачкој нацији.

У Босни један исти језик има три имена. Три човека у Босни говоре три језика, а сви се савршено добро разумеју.

Хрвати у Босни угледају се у свему на језичку политику у Хрватској.

Муслимани или садашњи Бошњаци граде своју посебну језичку политику: хоће своју муслиманску државу, бошњачку нацију и бошњачки језик.

Од српског језика и ћирилице Кулина Бана, од српског језика и ћириличног писма стећака, од српског језика и ћирилице краља Стефана Твртка, сада се прави босанчица и бошњачки језик.

Ако би бошњачки језик стварно постојао, он ни тада не би могао припадати само муслиманима. Али бошњачки језик никад није постојао нити може постојати.

Муслимани су својом или туђом вољом променили веру, али нису и не могу променити језик којим су раније говорили и којим и сада говоре. Исто тако су променили ко зна колико држава, али језик нису изменили, јер језик није вера ни држава.

Босански језик установио је у Босни Бењамин Калај у време анексије и окупације Босне од Аустро-Угарске. То је био насилни чин аустроугарске империјалне политике на Балкану.

То исто десило се и у Првом светском рату, после аустријске окупације Србије, када је и у Београду забрањена ћирилица.

У Другом Светском рату 1941. године опет је забрањен српски језик у Босни.

Учинили су то Немци, усташе и муслимани који су их подржавали.

То исто десило се и у најновије време грађанског и вјерског рата у Босни 1991-1995,

Због свега тога српски писци и српска наука о језику не могу признати и прихватити постојање бошњачког језика.

У Босни постоји само српски Вуков језик и само га тако треба звати и никако друкчије.

Босна и Херцеговина је велики расадник најбољег српског језика, из којег су изникли велики писци и песници свих народа и вера. Из те цветне баште српског језика потичу:

Петар Кочић и Бранко Ћопић.

Иво Андрић, Меша Селимовић и Скендер Куленовић.

Рајко Ного и Мак Диздар.

Силвије Страхимир Крањчевић.

Јован Дучић и Алекса Шантић.

Антун Бранко Шимић .

Хусеин Тахмићић и Изет Сарајлић

Момо Капор и Зуко Џумхур.

Радослав Братић и Мирослав Тохољ.

Сабахудин Хациалић и Миле Стојић.

Они су људи из разних вера, нација и држава, али су сви писци и велики мајстори српског језика.

Колико год нас деле вере, нације и државе, један језик нас спаја у велику књижевност српског језика.

СРПСКИ ЈЕЗИК У ЦРНОЈ ГОРИ

У Црној Гори говори се српским језиком од 12. века, од кнеза Мирослава, сина Завиде и брата Стефана Немање, који је 1196. године дао да се за цркву Св. Петра у Бијелом Пољу напише прва српска књига названа Мирослављево јеванђеље.

И у време самосталне црногорске државе говорило се српским језиком.

Име српског језика забрањивано је у Црној Гори само за време окупација у Првом и Другом светском рату и настанком нове црногорске државе у наше време.

Сви црногорски владари говорили су и писали српским језиком, од Ђурђа Црнојевића, Св. Петра Цетињског и Његоша до краља Николе.

У Црној Гори може се сваке године правити нека друга самостална држава по вољи појединаца или народа. Државе се стварају и пропадају. Језик увек остаје

исти и он се не може мењати и преправљати сваком променом и преправком државе.

У Црној Гори не може се правити нови језик од два нова слова у азбуци. Ако је то све и ако је то довољно да се направи нови језик, онда је то премало. Онда таквих језика у Црној Гори може бити десетак, јер сваки крај у Црној Гори има бар толико и више разлика у говору него што су та два слова.

Један од тих нових црногорских језика могао би бити ровачки говор Матије Бећковића, јер у њему има више црногорских речи и облика него у целокупном језику који називају црногорским. Нико не пада на памет да од тог прави још један црногорски језик, али се од тога прави изврсна поезија српског језика.

Српски писци сматрају црногорске писце својом истојезичном и истокрвном браћом и одају највеће признање њиховом песничком и приповедачком генију. Српски писци прихватају све писце из Црне Горе као браћу и писце једног истог и заједничког српског језика.

Владика Петар Петровић Његош подигао је српски језик у ловћенске висине и у "свијетло царство поезије". Краљ Никола Петровић, Марко Миљанов, Стјепан Митров Љубиша, Михаило Лалић, Радован Зоговић, Александар Ивановић и Јеврем Брковић, дали су српском језику горштаку љепоту и дух Црне Горе и никада се нису заклањали за своја брда, него су надалеко са њих ширили видике и домете своје уметности.

СРПСКИ ЈЕЗИК И ЋИРИЛИЦА

Потискивање и занемаривање ћирилице

Ћирилица је писмо српског језика.

Ћирилицом је написана најстарија српска књига Мирослављево јеванђеље.

Ћирилицом је писао први српски писац Свети Сава.

Ћирилицом је написан највећи и главни део културне и уметничке баштине српског народа.

Српску ћирилицу је уредио и прилагодио српском језику отац новије српске културе и књижевности Вук Стефановић Караџић.

Ћирилица је сада постала споредно српско писмо, занемарено и потиснуто до саме ивице нестанка.

Српски писци и српска наука о језику јасно и недвосмислено изјављују да ћирилицу треба вратити у пуну употребу у Србији, без било каквих законских и других ограничења и условљавања.

Уставни и законски оквири употребе ћирилице

Запуштеност српског језика и ћирилице најбоље казује да српски језик и ћирилицу нису штитили лингвисти ни политичари.

Устав Републике Србије изричито истиче (чл. 10) да је у Србији у службеној употреби српски језик и ћирилица. Али Закон о употреби српског језика и ћирилице сузио је уставну одредбу и прописује да су српски језик и ћирилица обавезни само у службеној употреби, тј. само у државним установама, као да српски језик и ћирилица живе само у тим установама. Тиме је грубо изиграна уставна одредба Устава Републике Србије.

Тиме су српски језик и ћирилица у својој рођеној земљи затворени у гето државних установа и канцеларија. Међутим, језик и писмо не живе тамо, у тим државним установама и канцеларијама, него у животу, на улици и на трговима, у селима и градовима, у трговини и свим другим облицима јавнога и културног живота, тј. у јавности, баш у оној јавној употреби и јавности која је, зачудо, изузета од уставне одредбе о заштити српског језика и ћирилице.

Језичка трибина удружења књижевника Србије упућује захтев надлежним органима Републике Србије да се што пре донесе нови закон о употреби српског језика и ћирилице.

Језик се не може делити на службени и на јавни језик. Он је један и нама једини, у службеној и јавној употреби подједнако.

Ћирилица се не може делити на службену и на јавну ћирилицу. Ћирилица је једна и једина, такође у службеној и у јавној употреби подједнако.

Српски писци окупљени у Удружењу књижевника Србије и српска наука о језику захтевају да се законска заштита српског језика и ћирилице не своди само на ограничену, службену употребу, него и на целовиту, јавну употребу српског језика и писма, на подручје где српски језик и српско писмо једино могу да постоје и живе.

ЛАТИНИЦА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Порекло савремене латинице

Истина о савременој латиници скривана је и извртана годинама, од њеног настанка до данас. Дошло је време да се отворено говори о латиници, без заташкавања, обмана и превара.

Тачно се зна ко, где, како и кад је створио савремену латиницу и извршио

прилагођавање латинице гласовним особинама српског језика. То је био Вук Стефановић Караџић, у Бечу, у своме "Првом српском буквару", године 1827. Када су Хрвати прихватили и "пригрлили" српски језик, како је рекао Људевит Гај, тада није постојало писмо, осим ћирилице, на којем би се српски језик могао писати и читати.

Хрвати су заједно са својим хрватским језиком одбацили и своју латиницу, на којој је писан кајкавски хрватски језик. Хрватска латиница није одговарала гласовним потребама српског језика па је одбачена заједно са хрватским кајкавским језиком.

У кајкавском језику нема слова љ, њ, ћ, џ, њ, а слова ч, ж, ш писана су са два и више слова, по узору на мађарску, немачку или италијанску латиницу. Та хрватска латиница није одговарала гласовним особинама српског језика. Вук је предложио да се за слова ч, ж, ш уведу квачице, по узору на чешки језик Тек три године после Вука, 1830. године, Људевит Гај покушао је да упрости хрватску латиницу у "Краткој основи хорватско словенског правописања" уводећи валовиту линију, такозвану тилду, изнад слова л, н, ч, ж, ш, али је од тога одустао 1836. године и прихватио Вукова решења. Ђуро Даничић предложио је да се умјесто дј пише ђ.

Према томе, савремена латиница је писмо српског језика јер је направљена искључиво према његовим гласовним особинама.

Латинично писмо створио је Вук Караџић и допунио Ђуро Даничић, оба Србина.

То су чињенице које указују да је латиница такође српско писмо, као и ћирилица. Она није ни хрватска ни католичка, није ватиканска ни усташка, него по своме пореклу, својој улози и својим творцима у свему српско писмо српског језика. То што још и данас многи сматрају да је српски језик хрватски језик, а латиница хрватско писмо, ствар је великих вековних обмана и заблуда, али и лоше обавештености, па и незнања.

Тако им је одговарало и тако им одговара. Чињенице говоре друкчије.

Латиница ван Србије и у Србији

У Вуково време није било замисливо да се српски језик пише и чита ћирилицом ван Србије. То у 19. веку није допуштала Аустро-Угарска држава и католичка црква. Још мање такви услови постоје данас. Српски језик и данас се пише и писаће се латиницом на више од половине српског језичког простора са близу 9 милиона говорника ван Србије.

Латиница је, дакле, писмо српског језика ван Србије од средине 19. века.

У Србију је латиница продрла када је дошло до уједињења Срба, Хрвата и Словенаца у заједничку државу, после 1918. године. Још више се проширила у Србију после Другог светског рата, од 1945. године, а нарочито после

Новосадског договора, када су латиница и ћирилица и званично проглашене за два равноправна писма у јавној и службеној употреби. Тако је ћирилица потпуно потиснута у Србији.

Треба у свему подржати борбу многобројних удружења за враћање ћирилице у Србију. Али нека удружења захтевају укидање и забрану латинице у Србији. Буне се и траже да се из Правописа српског језика избаци чак и латинична абетада.

О забрани латинице у Србији

О забрани латинице у Србији отворено се говори.

То је осетљиво питање и треба му посветити пуну пажњу.

Забраном латинице могле би настати нежељене последице за српски језик и српску културу:

1. Била би прекинута веза са целокупном научном, историјском, културном и уметничком баштином српског народа писаном на латиници у последњих 200 година. Та баштина није мала. Жртвовати латиничну културну баштину Срба значило би исто као правити ломачу. Била би то највећа ломача за коју Европа зна.

2. Била би трајно прекинута свака веза са српским језичким простором ван Србије са преко 9 милиона говорника. Тај простор припао би онима који га и сами сада отимају. Последице такве одлуке биле би огромне

3. Српски језик био би потпуно затворен у Србију, без излаза на широки српски језички простор од укупно 20 милиона говорника.

Требало би се добро замислити шта би то, заузврат, Срби добили забраном латинице.

Латиница је била и остала жива веза и пупчана врпца којом се српски језик везује за све просторе српског језика ван Србије где није било ћирилице.

Можемо лако вратити ћирилицу у Србију, али увести ћирилицу у Хрватску, Босну и сад у Црну Гору, скоро је немогуће.

Стварањем других држава на српском језичком простору ћирилица и српски језик нашли су се у посебним и веома тешким историјским условима, који не постоје код суседних народа и језика, с којима се наше писмо и језик често и погрешно упоређују. Језички простор Бугара и Грка сведен је углавном на границе њихове земље, са безначајним бројем својих грађана ван граница.

Обрнуто, код Срба, више од половине српског језичког простора налази се ван Србије. Бугари и Грци немају милионе својих грађана ван државних граница у непосредном окружењу. Зато с често позивање и упоређивање са српским језиком и писмом није оправдано.

Укидање и забрана латинице у Србији био би штетан чин. Био би то царски

поклон свима који силом присвајају српски језик.
Због свега тога Језичка трибина Удружења књижевника Србије сматра да нема оправданих разлога за укидање и забрану латинице у Србији. Латиница се може употребљавати у Србији само у законом ограниченом обиму, ради очувања српске латиничке баштине и одржавања трајне везе са целином српског језичког простора ван Србије.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И ПИСМО У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Док се воде расправе о имену и преименовању српског језика, о једном или два српска писма, у Србији се појавио у службеној и у јавној употреби још један језик и треће писмо.

То је енглески језик и енглеска абецеда.

Није више у питању само понека енглеска реч него и читаве реченице и читави текстови. У српским градовима и улицама потпуну превласт има енглески језик и енглеско писмо.

Српски језик и ћирилица су у потпуности протерани из српских градова и села. Наши градови и села више личе на Енглеску него на Србију.

Колонијална окупација енглеског језика и писма у потпуности је остварена.

Нисмо далеко од тога да енглески језик постане званично други или први језик у Србији, а енглеска абецеда прво или друго писмо, као што се то догодило у енглеским колонијама.

Није то случајно.

У Србији већ предуго нема никога да брине о српском језику.

Постоји Институт за српски језик Српске академије наука и уметности, Матица српска. Вукова задужбина.

Постоји Министарство просвете и Министарство културе.

Постоје филолошки факултети у десетак српских градова, на којима предаје више стотина професора, доцента, доктора, магистра књижевности и српског језика.

Постоји хиљаде професора српског језика у основним и средњим школама.

Језичка трибина Удружења књижевника Србије позива Министарство културе и Министарство просвете Републике Србије да предузме мере за заштиту српског језика и писма од прекомерне јавне употребе енглеског писма и језика у градовима и селима Републике Србије.

У Београду,

13. јула 2011.

Уредништво Језике трибине УКС:
Миле Медих, уредник,
проф. др Петар Милосављевић,
проф. др Милош Ковачевић,
проф. др Михаило Шћепановић